

Sıtma mücadelesi kanunu

(Resmî Ceride ile neşir ve ilân : 29/V/1926 - Sayı : 384)

No.
839

BİRİNCİ MADDE — Sıhhiye ve muaveneti içtimaiye vekâletince sıtmalı olduğu ilân edilecek menatığın istilzam eylediği faaliyet derecesine göre sıtma mücadelesine mahsus heyetler teşkil ve enstitü, lâboratuar, hastane ve dispanserlerde sıtma mücadelesinde tavzif olunacak etibba ve küçük sıhhiye memurlarının tedrisine mahsus kurslar «tekâmül dersleri» tesis ve küşat olunur.

İKİNCİ MADDE — Sıtma mücadelesine ait bilûmum teşkilât ve müessesat doğrudan doğruya Sıhhiye ve muaveneti içtimaiye vekâletine merbut olup mezkûr vekâletin göstereceği zaman ve mahallerde bütün Devlet teşkilâtı mücadele faaliyetine iştirak ve muavenet eder.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Kendi hesabına işleyen fakir köylülere, ameliyatı tarabiye ile meşgul amelei mükellefiye, kasaba ve şehirlerdeki fukarayı ahaliye ve sıtma mücadele mıntakası ilân edilen mahallerde lüzum görülen sair eşhasa Sıhhiye ve muaveneti içtimaiye vekâletince meccanî kinin veya sair sıtma ilâci tevzi olunur.

DÖRDÜNCÜ MADDE — İhtiyacı zaruriyeyi temine mahsus ve şeraiti tesisine ve fenniyesi talimatname ile tespit edilecek olan havuzlar ve gölcükler müstesna olmak üzere süknâ, bağ, bahçe ve müessesatı hususiye ve umumiye ile köy, kasaba, şehirler sınırları dahilinde veya köy, kasaba ve şehirlere mazarrat vereceği sıtma mücadele heyetlerince tespit edilen mesafelerde sivrisineklerin üremesine hizmet eden su birikintilerine sebebiyet vermek memnudur.

BEŞİNCİ MADDE — Dördüncü maddede tasrih edilen hudut dahilinde müstesna kısmına dahil ve elyevm mevcut olan havuz ve gölcükler talimatnamesi ahkâmına tevfikân ıslah edilir.

ALTINCI MADDE — Memnû kısma dahil ve elyevm mevcut olan su birikintilerinden küçük saî ile izalesi mümkün olduğu teayyün edenlerin imhası ile ahali mahalliye mükelleftir. İşbu mükellefiyet köylerde ihtiyar meclislerince, kasaba ve şehirlerde belediyelerce ahaliye nakden veya bedenen tevzi olunur. On beş yaşından aşağı altmış beş yaşından yukarı olanlar bu mükellefiyetten hariçtir.

Küçük saî, mükellefiyetin azamî bir senede beş günlük mesaiyi istilzam eden iştir.

YEDİNCİ MADDE — Küçük saî mükellefiyeti ile ve İdarei umumiyei vilâyat kanununun 78 nci maddesinin ikinci fıkrası mucibince idarei hususiyelerin de ayrıca inzimamı muavenetile izalesi mümkün olmayan bataklıklardan sıhhat itibarile ıslah ve imhası zarurî olanlar, Sıhhiye ve muaveneti içtimaiye vekâletile vekâleti mezkûrenin göstereceği lüzum üzerine, devairi aidesi veyahut işbu araziden intifa eden müessesatı hususiye tarafından ıslah olunur.

SEKİZİNCİ MADDE — Sıtmalı olduğu ilân edilen menatıkta müessesatı

hususiyeye ve umumiye ve çiftlik ve büyük arazi ashabı ve müstecirleri, amele ve müstahdemine fennî usul dairesinde meccanen kinin ve sair sıtma ilâcı tevziine ve bu menatıkta Sıhhiye ve muaveneti içtimaiye vekâleti tarafından altıncı ve yedinci maddelerde muharrer mecburiyetler haricinde olarak işbu müessesat dahilinde bulunan eşhası sıtmadan vikayeye matuf tedabiri icraya mecburdurlar.

DOKUZUNCU MADDE — Lağım veya umumî mecrası olmayan yerlerde halâ ve bulaşık suları için hususî ve üstükapalı çukurlar yapılması mecburidir.

ONUNCU MADDE — Halâ akıntılarının ve müessesatı sınaie ile sükna bulaşık sularının lâğım veya umumî meccalardan veyahut dokuzuncu madde mucibince hususî olarak yapılmış çukurlardan gayri bir tarafa salıverilmesi ve dökülmesi memnudur.

Gübre ve sair müzahrafatın uzun müddet hane derununda veya avlu içerisinde bulundurulması veya gübre ve müzahrafatın sıhate muzır olacak tarzda biriktirilmesi memnudur.

ON BİRİNCİ MADDE — İşbu kanunun tarihi meriyetinden itibaren azamî iki sene zarfında belediye teşkilâtı olan her şehir ve kasaba belediyesi tarafından halâ akıntılarile her türlü çirkâp ve sairenin defi ve cereyanına mahsus o mahallin şeraiti hususiyesine muvafık kanal ve saireye ait bir proje tertip ettirilerek bera-yi tetkik ve tasdik Sıhhiye ve muaveneti içtimaiye vekâletine tevdi olunacak ve vekâletçe azamî iki ay zarfında işbu projelerin tasdik muameleleri intaç edilecektir. Projelerin tasdikından itibaren azamî iki sene zarfında inşaata mübaşeret edilmesi meşruttur.

ON İKİNCİ MADDE — İhtiyar meclisleri ve belediyeler köy, kasaba ve şehirler hudutları dahilinde bulunan çeşme ayaklarına, su birikintileri yapmayacak surette, akıntı temin etmekle mükelleftir.

ON ÜÇÜNCÜ MADDE — İzalesi uzunca zamana muhtaç büyük sıtma mem-balarının üç kilometre muhiti dahilinde bulunan köyler sükna ve arazisi Devletçe temin edilmek şartile, en yakın sıtmasız muhita naklolunabilirler.

ON DÖRDÜNCÜ MADDE — Her sene sıtma mücadelesi için Sıhhiye ve muaveneti içtimaiye vekâletinin bütçesinde bir faslı mahsus küşat edilir.

ON BEŞİNCİ MADDE — Sıtma mücadelesinin istilzam ettiği bilûmum masarif ile mücadele etibba ve memurin ve müstahdemini ücretat ve harcırahı meccanî kinin ve sair sıtma ilâçları esmanı ve sıtma mücadelesi noktai nazarından yapılacak tesisat ve ameliyat masarifi ve mücadeleye hariçten memurini muvazzafa iştirak ettirilmesine lüzum görüldüğü halde kendi ma aşu muhassaslarına ilâveten verilecek ücretat işbu faslı mahsustan tesviye olunur.

ON ALTINCI MADDE — Bu fasla ait masarif badessarf Divanı muhasebat vizesine tâbidir.

ON YEDİNCİ MADDE — Beş altı, sekiz ve dokuzuncu maddelerdeki mecburiyetlerin muktazasını ifa etmeyenlerden ve dört ve onuncu maddelerdeki memnuiyetler hilâfına hareket edenlerden, işin iktiza ettiği masarif tahsili emval kanununa tevfiikan tahsil olunur. Ve mani Hükûmetçe izale edilmekle beraber bu gibi eşhastan ayrıca beş liradan yüz liraya kadar hafif cezayı naktî ahzedilir. Tekerrürü halinde ayrıca hafif cezayı nakti alınmakla beraber bir hafta hafif hapis cezası hükmolunur.

On ikinci maddedeki mecburiyeti ifa etmeyen köylerde lâzimgelen ameliyat Hükûmetçe icra ve masarifi vakıa heyeti ihtiyariye âzasına mütesaviyen taksim ve tahsil olunur.

ON SEKİZİNCİ MADDE — Sıtma mücadele heyetlerince icra edilen umumî muayenelere veya hanesi veya müstemilâtında yapılan teftişata mümanaat eyleyen veyahut gerek kendisi ve gerek ailesi hakkında teklif ve tavsiye edilen tedabiri sıhhiyeye mükerreren riayet etmediği anlaşılınlar hakkında ceza kanununun 526 ncı maddesi ahkâmı tatbik olunur.

ON DOKUZUNCU MADDE — Meccanen tevzi edilen kinini satanlardan, satıkları kinin bedelinin yirmi misli cezayinaktî olarak alınır.

YIRMİNCİ MADDE — İşbu kanun neşri tarihinden muteberdir.

YİRİMİ BİRİNCİ MADDE — İşbu kanunun icrasına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

13 mayıs 1926

<i>Cümhuriyet Riyasetine tebliği</i>	:	16 - V - 1926 tarih ve 1/515 No. lu tezkere ile
<i>Berayi neşir ve ilân kanununun Başvekâlete tebliğ edildiğini müşir Cumhuriyet Riyasetinden mevrut tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	17 - V - 1926 ve 4/443
<i>Müzakeratı ihtiva eden zabıt ceridelerinin cilt ve sayfası</i>	:	Cilt Sayfa
	:	10 17
	:	12 103
	:	16 208
	:	24 213,228:243
	:	25 68,101:102
<i>İşbu kanunun alâkadar olduğu diğer kanunların numaraları</i>	:	1271